

P 3A 9110
afgiftekantoor Brussel X
Oude Graanmarkt 5
1000 Brussel

PB-PP | B-06386
BELGIE(N) - BELGIQUE

TWEEMAANDELIJKS BLAD > JAARGANG 46 > NUMMER 2 >
MAART - APRIL 2022 (verschijnt niet in juli en augustus)

DE VIJFHOEK

BUREN VAN DE MARKTEN > P6
> MARK DE MEYER

BRUSSELSE ARCHITECTUUR > P8
> FAÇADISME

HALTE VAN DE MAAND > P9
> CONGRES

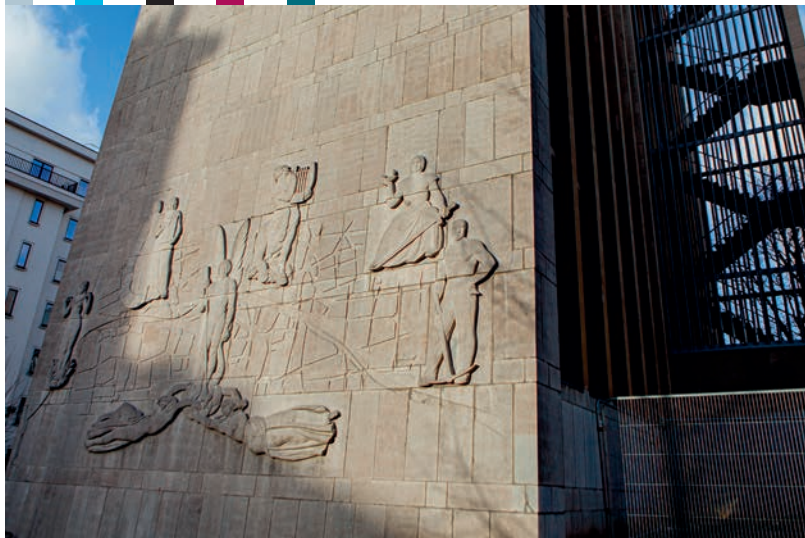
Halte van de maand: Congres

©CHARLES SIX

DE MARKTEN

brusselse
gemeenschaps
centra
22

©CHARLES SIX

Congres, een halte die verstopt ligt tussen charmante herenhuizen en de Congreskolom. Bij deze halte durf je weg te dromen over het interieur achter de elegante voorgevels. Nu is het nog vrij grijs weer, maar straks op een mooie lentedag kijk je uit op Brussel vanaf de Congreskolom en krijg je een geweldig uitzicht over de drukbevolkte hoofdstad.

Als je wandelt richting de andere kant van de Congreskolom vind je de Vrijheidswijk (ook Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw genoemd) met het gezellige Vrijheidsplein met bomen waaronder je kan fantaseren. Een rustigere plaats tussen de drukte, ga er dus zeker eens een boek lezen op de bank of verdwaal tussen de herenhuizen. Niets beter dan dat om je stad te leren kennen.

De tram- en bushalte kan je ook verwarren met het treinstation Brussel-Congres. Laatstgenoemde bevindt zich aan de Pachecolaan. In 1948 werd deze ontworpen door architect Maxime Brunfaut. Door het Rijksadministratief Centrum die zich bij de halte vestigde, werd de treinhalte Brussel-Congres toegevoegd aan de Noord-Zuidverbinding.

Alexandra Haven

MAART/APRIL IN DE MARKTEN

De lente is in aantocht, de coronamaatregelen versoepelen, het zonnetje komt er al af en toe door, kortom, er waait een nieuwe wind door Brussel.

En daar gaan wij met De Markten graag in mee. We zetten maart en april in de bloemetjes met twee fijne projecten: Stad der Tuinen, een mooi project over de Brusselse tuinwijken, tuinen in de stad en stadsutopieën met een expo van de Brusselse stadsbiografen en het collectief z.a.t, en vele activiteiten die hopelijk tot de verbeelding spreken: een plant swap, een workshop balkon-tuinieren, een geleide wandeling,... check onze website voor de planning en de laatste nieuwtjes. Opening op 17 maart!

Daarna tonen wij de crème de la crème van onze residentenwerking in het fes-

tival Under Construction, op 26 en 27 maart. Je kan op één avond verschillende voorstellingen combineren, en daarnaast genieten van een hapje, een drankje en een streep muziek.

Dit brengt ons naadloos bij de 'echte' Under Construction, want ja, het moment is aangebroken, De Markten gaat in de steigers staan, zoals al zo lang was aangekondigd. In april zullen jullie al merken dat het onthaal niet meer op zijn gewone plaats staat, dat verhuist voor de tijd van de werken naar het café. Waar we u met het grootste plezier warm blijven verwelkomen.

En kort daarop gaan de grote smeedijzers deuren naar de binnenkoer onherroepelijk dicht. Dan kan je enkel nog binnen via het café en de rode

trap. De ploeg van De Markten blijft in het gebouw, en we willen absoluut activiteiten blijven organiseren en jullie blijven ontvangen en ontmoeten. Op welke manier, daar zullen we mee moeten experimenteren. Maar wees gerust, je hoort nog van ons!

Fijne lente gewenst.

Eva Wilsens
Centrumverantwoordelijke

STAD DER TUINEN

Vanaf maart zet Stad der Tuinen de tentoonstellingszalen en de binnenkoer van De Markten op zijn kop, een uitzonderlijke expo van Stadsbiografie Brussel en Collectief z.a.t. Naar aanleiding van de aankomende feestelijkheden rond 100 jaar Tuinwijken in Brussel, starten we een zoektocht naar de idealen waar 100 jaar geleden de tuinwijken uit ontstonden: kwaliteitsvol leven en wonen in de stad met groen in de buurt. Beide collectieven gaan op geheel eigen wijze aan de slag met de Brusselse tuinwijken, thema's als groen in de stad en stadsutopieën.

Wie zijn deze collectieven en wat zullen ze tonen tijdens de expo? Piet Deslé van Stadsbiografie Brussel en de kunstenaars van z.a.t. lichten hier alvast een tipje van de sluier

PIET DESLÉ STADSBIOGRAFIE BRUSSEL

“Stadsbiografie Brussel is een collectief van 15 tot 20 fotografen, zowel ama-

teurfotografen als mensen die in het beroep gestaan hebben. We maken al 15 jaar foto's over het thema Brussel. Iedereen in het team heeft de ruimte om in zijn of haar eigen stijl te werken en om te groeien dankzij de uitwisseling met elkaar. We proberen jaarlijks ook naar buiten te komen met ons werk. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een boek of een expo.

In het kader van de viering van 100 jaar

tuinwijken zijn we dit jaar aan de slag gegaan met die tuinwijken. Deze zijn eerder onbekend voor de Brusselaar, maar hebben zoveel interessante elementen: hun architectuur, de samenlevingsvormen en de voordelen en moeilijkheden die daarmee gepaard gaan, hun specifieke ligging (meestal) ver van het stedelijke weefsel. We hopen dat de tentoonstelling deze aspecten op een fijne manier vertaalt.

De vijfhoek zelf kent geen tuinwijken, daarom is het ook boeiend dat we samen met collectief z.a.t. aan de slag gaan. Wij, als fotografen, leggen met de tuinwijken het bestaande vast, terwijl z.a.t. filosofisch en ideologisch aan de slag gaat met vragen rond groen in de stad. Op die manier vullen we elkaar mooi aan.”

GROEPSINTERVIEW MET JULIE BEHAEGEL, JULIE VAN KERCKHOVE EN BAS VAN HOECK, COLLECTIEF Z.A.T.

“z.a.t. staat voor “Zakelijke Alliantie Theater en andere”. Dat betekent eigenlijk niets, maar is een knipwoord naar de vele afkortingen die gebruikt worden voor namen van verschillende instituten.

Wij zijn een creatiecollectief en voelen voornamelijk de noodzaak om samen te kunnen werken, over de verschillende media heen. Bas is documentairemaker, Julie is fotograaf, Marie is dramaturg en ik (Julie Behaegel) werk met textiel. Maar we beperken ons

niet tot die vormen. Zo kunnen werken voelt heel bevrijdend.

Toen we van Leuven naar Brussel kwamen werden we al snel geconfronteerd met de vraag wat buitenruimte in de stad is. En wat is dan het verschil tussen een park en een tuin?

We proberen ons vooral voor te stellen wat er kan gebeuren op publieke plekken. Zo hielden we enkele interventies op onder andere de Pierre Marchandbrug in Anderlecht en het congresplein, waarin we op een speelse manier probeerden om ons de ruimte even eigen te maken. Er zit zeker een activistische kant aan wat we doen, maar ons vertrekpunt is altijd de verbeelding.

Voor deze expo gaan we ook zo aan de slag met de binnenkoer van De Markten. We willen de ideale tuinen van mensen voor even laten bestaan op die binnenkoer. We willen verbeelden wat mogelijk is. Dat is niet één optie, maar daar zijn oneindig veel antwoorden mogelijk.

De samenwerking met Stadsbiografie Brussel is erg verfrissend. Zij werken eerder op een documentaire manier, leggen vast wat er is, en wij wekken dan de vraag op over wat zou kunnen zijn. Sowieso is onze basis gedeeld: de fascinatie voor de Stad Brussel.”

- Vernissage: donderdag 17 maart om 19u.
Expo: van 18 maart tot 24 april, elke dag, behalve maandag geopend
Info: www.demarkten.be

Tijdens Stad der Tuinen zijn er nog tal van activiteiten te beleven in De Markten.

Zo neemt een gids van Brukselbinnenste buiten je mee op stap naar en door het groen van onze stad. Droom je van een mini-moestuin op je balkon? Maar weet je niet hoe dat moet? Skyfarms leert je tijdens een workshop welke groenten groeien in potten, en geeft je tips over het onderhoud. Ook kan je tijdens Stad der Tuinen elke zondag terecht op de binnenkoer voor een plantswap! Heb je een verwaarloosde plant in huis staan? Of ben je op zoek naar nieuwe planten om jouw huis op te fleuren? Tijdens de plantenswap kan je planten of stekjes ruilen tegen nieuwe.

Dit is nog maar een kleine greep uit het aanbod tijdens Stad der Tuinen. Hou zeker onze website en facebookpagina in de gaten voor meer info.

- Geleide wandeling Bruskelbinnenste buiten: 19 maart van 14u tot 16u30
Plantswap: zondag 20 & 27 maart, 3, 10, 17, 24 april van 12u tot 15u
Workshop Skyfarms: Een eetbaar balkon: zaterdag 2 april van 14u tot 15u30
Workshop Skyfarms: Flowerpower je balkon: zaterdag 9 april van 14u tot 15u30
Docu en Debat i.s.m. Bral: donderdag 21 april van 19u30 tot 22u
Info en inschrijven: www.demarkten.be

©STADSBIOGRAFIE BRUSSEL & COLLECTIEF Z.A.T

INTERVIEW MET BILAL

Kunstenaar Bilal Alnouri is vaak in het centrum van onze stad terug te vinden met zijn hond Bolleke. Sinds kort is hij ook elke zaterdag in De Markten te vinden voor de Bee Bee klas. Vijf jaar geleden leerde hij zelf de wereld van de kunst kennen, nu is kunst niet meer weg te denken voor hem.

Hoe ben je op het idee gekomen om dit project op te starten?

Tijdens mijn studie aan het KASK zocht ik altijd naar de kwetsbaarheden binnen de maatschappij. Toen lag mijn focus vooral op dieren, zoals schapen, bijen en kippen. Wanneer corona twee jaar geleden begon, werden veel maatschappelijke kwetsbaarheden duidelijk zichtbaar. Kinderen hebben de laatste twee jaar een deel van hun kindertijd moeten missen. Ze konden hun energie nergens kwijt, en kunnen dat vaak nog steeds niet. Zo begon ik na te denken over wat ik kan doen voor de kinderen om deze

tijd in te halen.

Op welke manier wil je dit verwezenlijken?

Brussel heeft enorm veel verhalen die vergeten of niet verteld worden, rond daklozen bijvoorbeeld, en die wil ik naar de kinderen toe brengen. Ik hoop ze te inspireren zodat ze daarna er creatief mee aan de slag gaan. De manier waarop, dat is de keuze van de kinderen zelf. Ik geef de kinderen een soort van menu, een basis van creatieve expressie binnen verschillende kunstdisciplines. Gastdocenten uit disciplines zoals

radioperformance, film en fotografie komen me hierbij helpen. Verschillende van deze kunstenaars hebben nog nooit met kinderen samengewerkt, maar zijn enthousiast om iets nieuw te proberen. Ze willen zelf ook leren van de kinderen en de andere kunstenaars. Iedereen kan geven aan iedereen.

Brussel lijkt een belangrijke rol te spelen binnen je cursus. Is daar een specifieke reden voor?

De focus ligt inderdaad op onze stad, Brussel. Ik hou van de stad en tenslotte zijn de kinderen het hart van het sociaal leven in Brussel. Daarom wil ik ze een bredere blik geven op Brussel, maar ook op de wereld in het algemeen en zijn kwetsbaarheden. We krijgen vaak enkel lokaal nieuws te horen. Zelf probeer ik ook altijd een weg te zoeken om te leren over problemen in de wereld.

Vind je dat er te weinig wordt ingezet op de creatieve ontwikkeling van kinderen?

Wel, wat ik zeker weet is dat er minder activiteiten zijn voor hen de laatste twee jaar. Ze gaan wel naar school, maar daar moet bepaalde leerstof gegeven worden. Kunst komt minder aan bod. Binnen de school wordt het als minder belangrijk beschouwd en is er dus minder focus op. Mijn mening is dat kinderen kunstenaars moeten worden. Creativiteit kan een oplossing bieden voor andere problemen in je leven.

Hebben de kinderen al ervaring hebben? Nee, de eerste keer dat ze komen weten

ze misschien nog niet goed wat alles juist is. Maar we gaan samen kijken en van elkaar leren. De kinderen kunnen hun eigen personage kiezen of maken. Van daaruit werken we verder.

Je hebt het over een personage. Wat kan ik me daarbij voorstellen?

Aan de hand van de verhalen die verteld zullen worden, kunnen ze hun eigen personage kiezen of maken. We starten elk met ons eigen notitieboekje en uiteindelijk bouwen we met z'n allen aan het personage. Daarmee bedoel ik dat we niet enkel werken op papier, maar ook op muren gaan tekenen en installaties kunnen maken. Die keuzes liggen allemaal in de handen van de kinderen zelf.

Gaat het resultaat ook tentoongesteld worden?

Zeker! De eerste helft van de cursus wil ik samen bouwen en creëren, daarna geven we de expo vorm en kunnen ze hun werk zelf presenteren. De Markten zal een hele nieuwe structuur krijgen beneden, in de exporuimte. De muur wordt aangepast waardoor hij kan gebruikt worden om kunst op te creëren. Kinderen kunnen er bijvoorbeeld op schilderen of tekenen.

Heb je al eerder met kinderen samengewerkt?

Ja, dit is mijn tweede project. Ik ben eerder al met het Rode Kruis naar Syrië geweest om daar vijf jaar lang activiteiten voor kinderen te organiseren. Werken met kinderen geeft zoveel voldoening. Ik doe het altijd met heel veel plezier. Wat je geeft aan de kinderen krijg je zelf ook terug.

Ik hoorde ook dat je je hond zou meebrengen. Klopt dat?

Ja, als de kinderen geen schrik hebben van dieren, neem ik altijd mijn hond mee. Bolleke is als familie en kinderen vinden hem heel tof.

Jouw band met Bolleke lijkt me prachtig. Nog een laatste vraagje. Waarom vind je dat kinderen zouden moeten komen?

Kinderen krijgen hier een plek waar ze hun eigen ding kunnen doen en ik hoop dat er nog veel meer activiteiten voor kinderen volgen. Kinderen moeten dingen kunnen doen, let it out!

Lijkt dit u een fijne cursus? Er zijn nog plekken vrij! De cursus gaat door elke zaterdag vanaf 19 februari tot 25 juni, tussen 14u en 16u30. De prijs bedraagt €90 voor de volledige cursus (Paspartoe kassatarief: €27). Info en inschrijvingen vindt u op onze website www.demarkten.be of telefonisch via het nummer 02 512 34 25.

Johanna Jacobs

OP DE BANK >MOHAMMED

De hevige wind van de afgelopen dagen resulteerde in weinig passage aan het treinstation van Brussel-Congres. Maar alsnog is het over het algemeen rustig aan de tussenhalte van de Noord-Zuid-verbinding. De - voor sommige overbodige- treinhalte wordt misschien niet zo vaak gebruikt als de naburige Brusselse treinstations, maar toch treffen we er vandaag Mohammed aan. Hij is onderweg naar Bapa BXL, gelegen naast het station. Bapa BXL is een Franstalig onthaalbureau voor nieuwkomers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het bureau is een onderdeel van een sociaal beleid dat gericht is op het vergroten van de sociale, economische en culturele participatie.

Mohammed is zo'n twee jaar geleden gevlucht uit Syrië en woont op dit moment in Schaarbeek. Bij Bapa BXL volgt hij al een tijdje Franse lessen geletterdheid. Hij zou graag net als zijn vader lesgeven aan andere vluchtelingen.

Wanneer ik vraag of hij graag in Brussel woont zegt hij meteen: "ja, ik ben altijd blij geweest om hier te zijn, maar het is niet altijd makkelijk geweest. Ik ben gelukkig ja, maar toen ik hier aankwam kon ik nog geen woord Frans en al helemaal geen Nederlands dus dat was zwaar." Maar Mohammed vertelt zelf hoe hij altijd steun vindt bij zijn familie. Zijn vader woonde al in Brussel voordat Mohammed en de rest van zijn gezin aankwamen, waardoor er een opvang-

net was en nog altijd is. "Wij zijn een enorm hecht gezin en daar ben ik enorm dankbaar voor, zij maken me gelukkig. De stad maakt me ook gelukkig, ik houd van de levendigheid, maar ik ben meer gehecht aan mijn familie. Ik zou naar eender waar kunnen verhuizen, zolang ik maar bij hen kan zijn."

Zelf heeft Mohammed nog nooit een trein genomen in Brussel-Congres: "Ik neem eigenlijk niet vaak de trein naar andere plaatsen. Brussel heeft alles wat ik nodig heb en als ik de trein neem, vertrek ik meestal vanuit Brussel-Noord. Maar ik kan me goed inbeelden dat het station hier wel handig kan zijn voor anderen die bijvoorbeeld bij de Dienst Vreemdelingenzaken of in het Sint-Jans-ziekenhuis moeten zijn." Dat is dan weer de luxe, maar ook de schoonheid van Brussel: de grote, kleine stad waar je alles dat je nodig hebt, op een steenworp kan vinden.

Melani Purnomo Widagdo
studente journalistiek is aan de Erasmus Hogeschool

Résumé

C'est dans le vent violent de ces derniers jours que Melani étudiante en journalisme va à la rencontre de Mohammed. Ce jeune homme d'origine Syrienne nous raconte son intérêt pour Bruxelles ainsi que de son parcours personnel.

Elke maand strijkt een reporter van De Vijfhoek neer aan een halte en vraagt aan een buurtbewoner of passant hoe het met hem of haar gaat en wat er zich in zijn of haar leven afspeelt. Deze maand ontmoeten we Melani Purnomo Widagdo .

Mark de Meyer

Mark De Meyer, paralympiër, sportdirecteur, multi-penningmeester, auteur, en ga zo maar door. Hij springt bij waar hij helpen kan en ondanks dat hij binnenkort op tram 7 stapt is hij nog steeds actief bezig. Zelfs als atleet, in september deed hij nog mee aan de zokm door Brussel.

U bent duidelijke een drukbezette man?

Ik ben van opleiding boekhouder en heb beroepshalve vooral gewerkt voor vzw's, tot een tiental terzelfder tijd, nu

nog een vijftal, maar dan als vrijwilliger. Taal interesseert mij enorm, ik help bij de organisatie van de jaarlijkse grote boekenbeurs van het Belgische Rode Kruis, ben actief geweest bij de Academie van het Brussels en het Brussels Volkstejoeter en werk als penningmeester bij Terra Nova, een vzw die Nederlandse taallessen organiseert, dat alles houdt mij fit. Ik heb in 1983 ooit in een sportrolstoel deelgenomen aan de zokm door Brussel, dat was tijdens mijn actieve periode als topatleet, maar bij het Rode Kruis hadden ze mij onlangs uitgedaagd om nog eens deel te nemen. "Dat durf jij niet meer", zeiden ze. Ik ben bijna 70 jaar, maar heb uiteindelijk meegedaan, maar deze keer in een gewone rolstoel. Eén uur en 35 minuten heb ik erover gedaan, slechts 15 minuten minder snel dan 40 jaar geleden.

U vertelde al over Terra Nova, maar hoe is dat begonnen?

In 1972 zijn we daarmee gestart, dat is dus exact 50 jaar geleden. Het heette toen nog niet Terra Nova, dat is pas later gekomen. Ik was in die tijd actief bij het Centrum voor Werkende Jongeren en één van de activiteiten, naast vormingscursussen en ateliers, waren onze Nederlandse taallessen voor gastarbeiders, vooral Italianen, Portugezen en Spanjaarden. Om de tien jaar veranderde die doelgroep, na de gastarbeiders, volgden Turken en Marokkanen, daarna Oost-Europeanen, en nu vooral sans-papiers. De laatstgenoemde groep

kan namelijk nergens anders terecht, het probleem is wel dat wij dan als vzw ook moeten werken met giften, omdat wij zeer weinig subsidies krijgen. Wij hebben altijd moeten vechten om ons budget rond te krijgen en verder te werken, maar tot nu toe is het gelukt.

Julie wijk is ook heel actief, welke rol speelt u daarin?

In ons tweetalig wijkcomité Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw ben ik actief als penningmeester, 15 jaar geleden zijn wij hiermee gestart. We zijn een comité dat nogal actief is rond de vrijwaring van het patrimonium en het inperken van geluidsoverlast. Wij organiseren ook wijkfeesten en tentoonstellingen en moeten jammer genoeg ook regelmatig naar de Raad van State trekken, omdat we niet tevreden zijn over bepaalde stedenbouwkundige projecten. Wij doen ook elk jaar, via gidsbeurten, mee aan de Heritage Days (de vroegere Open Monumentendagen). Daarnaast werken we eveneens nauw samen met andere sociaal-culturele en handelaarsverenigingen in onze wijk.

U hebt dan ook samen met het wijkcomité een tweetalig Vademecum geschreven?

Een zestal buurtbewoners hebben hiervoor samengewerkt. Het is reeds onze derde uitgave maar het is de eerste keer dat we het in boekvorm hebben uitgegeven. Deze succesvolle handleiding van 160 pagina's beschrijft de geschie-

denis van de wijk, het patrimonium, bekende personen die er gewoond hebben, enz. De 500 exemplaren zijn haast allemaal de deur uit. Dat succes is te wijten aan het feit dat er zeer weinig specifieke gidsen bestaan over de wijk. Over andere wijken zoals de Marollen of de Kunstwijk ga je veel meer kunnen lezen. Er worden hier enorm veel gidsbeurten georganiseerd en de gidsen weten alles over de geschiedenis van de buurt, maar over welke mensen hier wonen en leven, in welke omstandigheden, welke organisaties hier actief zijn, daar wordt eigenlijk weinig over gesproken. Wel over de mooie architectuur, maar over de ziel van de wijk weten enkel de mensen die hier wonen iets zinnigs te vertellen.

Woont u hier al lang in deze wijk?

Sinds 1989, ik verhuisde naar hier nadat de Grondregie van de stad Brussel deze kant van het Vrijheidsplein volledig gerenoveerd had, het binnenste is toen afgebroken en heropgebouwd, puur façadisme dus. Niets van het stucwerk en de oude deuren is gebleven, en ik heb bij het Sint-Lukasarchief nog foto's teruggevonden van hoe stijlvol het voorheen was. Omdat de buitenmuren geklasseerd zijn, moest de hoogte van de

plafonds behouden blijven, een mooie 4 meter. Het toffe aan deze wijk is ook dat we met een tiental burens regelmatig samenkomen. We zijn heel toevallig met elkaar in contact gekomen en ontmoeten elkaar verschillende keren per week om 10u30 op het Vrijheidsplein, recht voor mijn deur. De bijeenkomsten zijn facultatief maar als er een verjaardag is proberen we er natuurlijk allemaal te zijn.

Waar woonde u dan voorheen?

Ik ben geboren in Schaarbeek in Les Pavillons français, een magnifiek Art Deco gebouw waar mij moeder conciërge was. Ik ben altijd in Brussel blijven wonen, mijn internaatsperiode uitgezonderd. Eigenaardig genoeg heb ik door mijn handicap (nvdr. polio, kinderverlamming) Nederlandstalig onderwijs kunnen doorlopen. Mijn familie is afkomstig van de Vlaamse Ardennen, veel familieleden zijn naar Brussel verhuisd en hebben daar haast allemaal Franstalig onderwijs gevolgd, zoals toen bij vele Vlamingen de gewoonte was. Zelf ben ik mijn schooljaren ook begonnen in een Franstalige gemeenteschool, maar midden mijn lager onderwijs vond mijn dokter echter dat een aangepaste school

meer aangewezen was en verwees mij door naar een Gents Nederlandstalig internaat voor kinderen met een beperking. Die schoolwissel heeft er wel voor gezorgd dat ik nu perfect tweetalig ben. In mijn familie kan mijn generatie wel nog het dialect van de Vlaamse Ardennen spreken, maar degenen die nadien geboren zijn, zijn haast allemaal Franstalig geworden. De meesten zijn het Nederlands zelfs volledig verlerd. Ik ben van plan om ooit eens deze geschiedenis De verfransing van Vlaamse families in Brussel in boekvorm uit te geven.

U hebt nog ambities om een boek te schrijven, maar hoe kwam het idee om een boek over de Paralympics te schrijven?

Ik ben sinds 1984 archivaris van het Belgisch Paralympic Committee (BPC). Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van deze federatie vroeg de voorzitter mij of ik een boek kon schrijven over de geschiedenis ervan. Als archivaris en gewezen topatleet, sportdirecteur en algemeen secretaris van het BPC vond hij dat ik hiervoor de aangewezen persoon was. Ik heb zijn voorstel met veel plezier aanvaard. Voor People in Motion heb ik 25 jaar documenten verzameld

en heb één jaar nodig gehad om het te schrijven. Nu zijn er ook al een paar die mij pushen om over mijn leven te schrijven. Het feit dat ik in een rolstoel zit en daar geen enkel probleem mee heb om mij voort te bewegen blijkt dus ook een interessant onderwerp.

U zegt net dat u het niet moeilijk vindt om zich voort te bewegen in Brussel, ondanks uw rolstoel?

Ik heb van jongsaf aan veel sport beoefend in rolstoel (basketbal, atletiek en tennis) en dat heeft mij veel behendigheid bezorgd. Nu probeer ik vooral de Brusselse infrastructuur rolstoelvriendelijker te maken. In onze wijk bijvoorbeeld proberen we, samen met La Maison Médicale en MaN'Aige, de handelszaken toegankelijker te maken voor PBM (personen met een beperkte mobiliteit), trappen zijn hier schering en inslag. En bij de MIVB neem ik deel aan het project TRIPS, een Europees project dat de toegankelijkheid van het openbaar vervoer in Brussel moet verbeteren.

Wat staat er nog allemaal op uw planning de komende jaren?

In 2024 worden de Paralympics in Parijs georganiseerd. Na deelname aan

alle Paralympische Spelen tussen 1980 en 2016, heb ik Tokio vorig jaar door coronaperikelen moeten laten varen, zou ik die heel graag nog eens willen bijwonen, dat zouden dan mijn laatste Spelen zijn. Wat ik ook nog heel graag zou willen doen is terug New York bezoeken. Naast 'den' Union, ben ik ook een grote fan van Amerikaans basketbal en honkbal, The New York Knicks en The New York Yankees, daar ging ik normaal elk jaar naar toe. Had ik trouwens ooit de kans gekregen om ergens buiten Brussel te wonen, ik ga hier niet weg hé, dan was het wel The Big Apple geweest. Ik ben daar een 20-tal keer naartoe gevlogen en ken de stad als mijn broekzak. Wederom omwille van Corona is het is nu twee jaar geleden dat ik daar nog geraakt ben en daar kan mijn sportershirt moeilijk mee overweg.

Ik wens u alvast een hele goede reis toe, dankuwel voor het fijne interview!

Mark De Meyer, paralympien, directeur sportif, multi-trésorier, auteur, Etc.

Il saute là où il peut aider et malgré le fait qu'il va bientôt monter dans le tram 7, il est toujours activement impliqué. Même en tant qu'athlète, en septembre, il a encore participé au 20 km à travers Bruxelles.

BRUSSELSE ARCHITECTUUR >FAÇADISME

Het is zelig, mooie oude gevels die machteloos in hun krukken hangen, rechtgehouden en gestut door zware stalen balken waarachter een diepe put en de grote leegte gaapt. Het behoud van enkel de voorgevel van een gebouw met daarachter een nieuwbouw is vandaag erg zichtbaar aanwezig in de stad maar blijkt van alle tijden.

Langs de Koningsstraat staat vandaag de prestigieuze gevel van het ooit wereldberoemde Astoria Hotel te treuren in zijn geel carcan. Een deel van de luxueuze inkomhal blijkt zorgvuldig ingepakt en wordt gerecupereerd maar de rest van de gebouwen zowel langs de Koningsstraat als langs de Verenigingstraat is deskundig platgegooid. Een nieuw prestigieus Corinthia Grand Palace Astoria Hotel staat op stapel.

Is het onmacht van hedendaagse architecten om betere stedelijke architectuur te brengen? Is het misplaatste patrimonium bezorgdheid die stedenbouwkundige diensten en overheden er toe brengt om zulke regels op te leggen? Of zou het uit respect voor het stadschap, voor het behoud van het globale beeld van een straat of wijk kunnen verantwoord worden? Dat laatste zou dan een positieve verantwoording kunnen zijn die we echter nog niet vaak gehoord hebben.

Er bestaan vele vormen van façadisme. Een van de oudste en van een aparte categorie blijkt de Place Vendôme te zijn in Parijs. Aangelegd onder Louis XIV werden de gevels gebouwd voor de verkoop van de percelen, de kopers

moesten de gevels respecteren maar kregen erachter de vrijheid te bouwen naar hun believen. In Brussel bestaan intussen vele dikwijls vergeten voorbeelden van façadisme. De gevel van de barokke Augustijnenkerk op het Brouckèreplein werd onder druk van Leopold II in 1893 afgebroken en steen per steen genummerd en herbouwd voor de Heilige Drieuldigheidskerk in de Baljuwstraat. De valse folkloristische gevels in de Spooormakerstraat die het ziellose blok van de Agoragalerij moeten verbergen tot zelfs op de Grote Markt, zijn trieste voorbeelden van de "bescherming" van het Ilôt Sacré eind jaren vijftig. De renovatie van de woonhuizen, eigendom van de Regie der Gebouwen van de Stad, heeft in de jaren tachtig ook geleid tot aberraties waarbij achter de gevels van deze burgerwoningen het aantal verdiepingen verhoogd werd waardoor slechts met kunst- en vliegwerk de vensters in overeenstemming met de nieuwe vloeren konden gebracht worden. Een volslagen idioot voorbeeld vinden we op de Bischofsheimlaan waar een stukje gevel ingeplakt bleef in een aftands spiegelpaleis. Sommigen rekenen het omvormen van oude herenhuizen, woningen dus, tot kantoren ook als een

BISCHOFSHHEIM © MARCEL RIJDAMS

HOTEL ASTORIA IN STELLINGEN © MARCEL RIJDAMS

vorm van façadisme, een praktijk die in de Europawijk opgang maakte.

Er zijn gelukkig ook betere voorbeelden zoals het Continental Hotel op het Brouckèreplein dat door dezelfde Regie van Gebouwen voor eigen gebruik uitgehold werd met grotendeels behoud van de vier gevels. Het bouwblok tussen Koloniënstraat en Kanselarijstraat werd destijds ook volledig van binnen leeggehaald en vernieuwd met behoud van gevels en grotendeels ook het volume. Een groot spandoek van de hand

van Philippe Geluck prees toen met een knipoog en enige ironie deze aanpak door "Le Chat" te laten verklaren dat, zoals bij appels, de meeste vitamines zich in de schil bevinden. Deze twee voorbeelden kunnen we onder respect voor het stadschap rangschikken.

Maar terug naar Astoria. Corinthia heeft zich ook de twee aanpalende huisjes toegeëigend en zal op deze plaats het hotel uitbreiden. De architecten deden hun best om een nieuwe gevel te ontwerpen die qua verhoudingen en lijnen

HOTEL ASTORIA PROJECT © ARCHITECTENBUREAU MA2

PLACE VENDÔME © WIKIPEDIA

aansluit bij de "gefaçadiseerde". Doch verhogen ze stiekem ook de gerecupereerde gevel met één verdieping. De nieuwe gevel blijft "hedendaags sober" maar voegt uiteindelijk weinig toe aan de plastische expressie en de diversiteit van stad en stadschap.

Marcel Rijdam

HALTE VAN DE MAAND

>CONGRES

Dat België bij zijn ontstaan torenhoge ambities had, bewijst het initiatief om in de bovenstad een erezuil op te richten. Een triomfzuil of erezuil, was dat niet het architecturale symbool van grote wereldrijken en hun imperialistische keizers? We denken spontaan aan de Zuil van Trajanus in Rome, de keizer die het huidige Roemenië had toegevoegd aan het Romeinse Keizerrijk en het tot zijn maximale grootte zou brengen. Of denk aan de Colonne Vendôme op het gelijknamige plein in Parijs die Napoleon voor zichzelf liet oprichten. In 1849 vond minister Rogier dat het kersverse koninkrijkje dat luisterde naar de naam 'Belgique' niet moest onderdoen voor de grote naties en hij liet een architectuurwedstrijd uitschrijven voor de oprichting van een triomfantelijke erezuil.

Er wordt wel eens gezegd dat de Congreskolom een typisch compromis à la Belge is. De liberalen kregen hun monument ter ere van een voor die tijd heel progressieve grondwet. De sokkel werd voorzien van standbeelden die de vier vrijheden symboliseren: de persvrijheid, de vrijheid van onderwijs, de vrijheid van vereniging, de vrijheid van godsdienst. De katholieken daarentegen kregen een mooie Onze-Lieve-Vrouwekerk in Laken met achteraan een koninklijke crypte. De katholieken een mooie kerk, de liberalen een machtige zuil. Architect Poelaert mocht beide monumenten tekenen en uitvoeren.

Poelaert won de wedstrijd in 1850, maar er zouden nog negen jaar verstrijken voor de niet meer zo jonge 'revolutionairen' de congreskolom zouden inhuldigen. Regeringscrisisen volgden elkaar op, twijfel ook over de meest geschikte plek voor de zuil en Poelaert die zijn initiële plannen maar bleef corrigeren en bijstellen. Het programma van de congreskolom was wel duidelijk:

het moest een eerbetoon zijn aan de grondwet én aan het sluitstuk ervan, de man die op een symbolische manier de hele constitutie bij elkaar moest houden: Leopold I. Zelf was de koning niet zo opgezet met die glorifiëring, maar de Belgen dreven hun wil door en op de top van de zuil zou een meer dan 4 meter hoog beeld van de eerste Belgische vorst komen. Poelaert liet zien tot wat hij in staat was: de ranke zuil is 47 meter hoog. De zuil was twee meter hoger dan die van place Vendôme, 4 meter hoger dan de zuil van Trajanus in Rome. Alleen de zuil op de place de la Bastille was 4 meter hoger (en ook de Siegessaüle in Berlijn).

De inhuldiging van het monument op 26 september 1859 was de apotheose van vier nationale feestdagen op een rij want in die tijd vierde België zijn bestaan twee keer: een eerste maal op 21 juli ter herdenking van de eedaflegging van Leopold I op het Koningsplein en ook vier dagen lang op het einde van september om de zware gevechten

rond het Warandepark in 1830 te herdenken. Om de Nederlanders te vriend te houden, zouden de Belgen later nog alleen maar 21 juli vieren.

Het was een mooie dag, die 26 september in 1859: "un temps magnifique favorisait la fête", schrijft de journalist van L'indépendance Belge 's anderendaags in de krant. Het begon 's middags met een groots uitgevoerde cantate van ene M. Samuel voor het Parlementsgebouw. Om 13 uur vertrok een lange stoet met alle hoogwaardigheidsbekleders van het land richting Congreskolom. De voorzitter van de senaat gaf een speech waarin hij zei dat de Congreskolom het symbool was van de heropstanding van het oude Belgenvolk. Vervolgens was het de beurt aan de heer Orts, voorzitter van de Kamer, om de loftrompet van de jonge natie boven te halen: "het vergeten landje is vandaag een juweel aan de Europese kroon", zei hij zonder blozen. Hij verwees ook naar het mirakel van 1848: heel het continent stond in rep en roer maar in de jonge natie aan de Noordzee bleef alles rustig: 'anarchie deinsde in 1848 terug voor de vrijheid zoals de leugen terugdeinst voor de waarheid'.

Het was tenslotte de jonge prins Leopold, de latere Leopold II, die na de Brabançonne het monument mocht onthullen. Hij onderhield zich nog een tijdje met de architecten en beeldhouwers (Poelaert, Geefs, Fraikin en

Melot) en vervolgens mocht de massa het nieuwe monument van dichtbij bewonderen. Het nationale volksfeest ging nog door tot in de vroege uurtjes ...

Stefan Moens

>SCHRIJVERSATELIER

ADIEU BRUXELLES

Terwijl de verhuswagen zich in de parkeerruimte manoeuvreerde, dacht ik aan mijn ouders die ons ooit met twee koffers naar de trein hadden gebracht. De rest van ons studentenrommeltje zou later volgen met net zo'n vrachtwagen, maar dan veel kleiner. De kleur van de nummerborden was niet dezelfde, luchtvering bestond nog niet, en de rekening werd in gulden met een giro-overschrijving voldaan. Na drie maanden in gemeubelde appartementen vonden wij het huurhuis van onze dromen. Op loopafstand van mijn werk. Mijn fiets had ik boven de Moerdijk achtergelaten. In Brussel werd niet gefietst. Als de tweewielvriendige omgeving mij dat nog niet had diets gemaakt – ik hield van die nieuwe uitdrukking -, dan mijn goedbedoelende collega's wel: je wordt binnenkort vader, en het weduwe- en wezenpensioen is royaal, maar toch... Het fietsbloed kroop waar het niet kon gaan, en het verjaagde naturel kwam in galop terug, om het in de taal van mijn nieuwe stad te zeggen. Ik kocht een wrak op de Zuidmarkt en genoot van het harde zadel onder mijn kostuumbroek, ook al moest ik daarvoor tussen de ochtenddampen van de Wetstraat laveren. Zet hem daar maar neer, achter de vuilcontainers. Een fietsende eurocraat? Dat paste niet bij het imago van de Instellingen! Hoe trager het werk, hoe

sneller de jaren. Ons huurhuis vulde zich met meubels en kinderstemmen. Mijn collega's kochten dure fietsen. De Wetstraat kreeg haar fietspad. Ik was best fier dat ik 'daar voor iets tussen zat'. Zo zag ik de stad veranderen, niet vanuit mijn ivoren toren, wel vanaf mijn fietszadel dat op een sprookjesachtige zondagavond in een raadszettel veranderde. Hoe trots zouden mijn ouders zijn geweest! Maar mijn ouders gingen dood. Zo snel achter elkaar dat er voor trots geen tijd was. Zelfs voor hun kleinkinderen kregen ze geen respijt. Dankzij hun erfenis kon ik mij een opbrengsthuis permitteren, nog zo'n mooi woord dat mij inmiddels niet meer vreemd in de oren klonk. De rente gierde tot hoogtepunten rond de 12% door de val van de Muur, en kon nog hoger worden zo waarschuwde de bankdirecteur mij. Mijn geest tuimelde naar dieptepunten waarvoor geen meeteenheid bestond, te wijten aan mijn abrupt verkregen wezenstatuut, zo wilde mijn psychiater mij doen geloven. Ik stopte de therapie, kocht het huis van onze dromen, stouwde het vol met nog mooiere meubels, en hield het bij één vrouw en twee zonen. Terwijl de verhuswagen de straat uitreed, stond ik tussen kale muren te mijmeren in een huis dat te groot was geworden, in een stad die steeds kleiner werd. Was ik ooit een veel kleinere stad ontvlucht

> VERGEZICHT

CONGRÈS © CHARLES SIX

omdat ik er te veel mensen kende, dan had ik nu na ruim dertig jaar hetzelfde vertrouwde én beklemmende gevoel. Ik had deze stad zien veranderen, koesterde de illusie dat ik haar een klein beetje mee had veranderd, en vroeg me af in hoeverre zij mij had veranderd. Ik zou alle tijd krijgen om daarover na te denken, in een piepklein Frans dorpje waar ik iedereen, maar dan ook letterlijk iedereen kende. Mijzelf inbegrepen? Daar, in de donkere eetkamer,

had het groene schilderij gehangen dat we van een dronken Rus hadden gekocht. Een krakkemikkige stoel met een paar buitensporig grote felrode radijzen gewild slordig op de zitting gedeponerd naast twee citroenen. Het Van Goghachtige licht dat ervan afspatte maakte dat we er nooit op uitgekeken waren geraakt. Daaronder had de tafel gestaan waar we jaar in jaar uit de maaltijden met zijn vieren hadden gedeeld. Zou die verdrinken in de grote

keuken van de oude boerderij waar wij voortaan met zijn tweeën een croissant in een koffiekom zouden dopen? Het beeld van mijn ouders op dat koude Noordelijke station, hij verkramp met een alpinopet, zij blootshoofds in tranen, reisde met mij mee. De foto heb ik nooit teruggevonden.

Rik Jellema

GEMEENTERAAD >EERBETOON

Tijdens de zitting van 17 januari 2022 stelt gemeenteraadslid Riet Dhont (PTB*P-VDA) een vraag over de sociale huisvesting in de Hoogstraat. De bewoners van de sociale woningen, gelegen tegenover het Sint-Pietersziekenhuis, hebben haar gecontacteerd om hun ongezonde huisvesting aan te klagen. Gemeenteraadslid Dhont is ter plaatse geweest en stelde vast dat de appartementen erg klein zijn, de isolatie er extreem slecht, is en dat muren beschimmelen door vochtinsijpeling. De huurders meldden haar dat zowel verwarming als warm water het geld laten afweten. Alle raampartijen hebben enkele beglazing wat de energiefacturen niet ten goede komt. Ze nodigt alle gemeenteraadsleden uit om deze appartementen samen met haar te bezoeken. Voorzitster Liesbet Temmerman (Ecolo-Groen) roept gemeenteraadslid Dhont tot de orde. De haar toegestane spreektijd is ruim overschreden en de voorzitster maant haar aan om haar vraag te stellen. Gemeenteraadslid Dhont praat onverstaanbaar verder en beëindigt haar betoog met volgende vragen: "Hoe komt het dat de gebouwen, die dateren van 1958, nooit gerenoveerd zijn? Wanneer zal de renovatie plaatsvinden?"

In afwezigheid van schepen van huisvesting Lydia Mutyebele Ngoi (PS) antwoordt OCMW-voorzitter Khalid Zian (PS). Hij erkent dat voor 2010 te weinig geïnvesteerd werd in de renovatie van sociale woningen. In 2010 werd beslist om 300 miljoen euro vrij te maken om te investeren in verschillende sites van sociale huisvestingsmaatschappij "Brusselse Woning". Voor de woningen in de Hoogstraat zal een studie bureau aangesteld worden dat zal onderzoeken wat de beste oplossing is: renovatie, afbraak en heropbouw of een mengeling van deze twee. Hij meldt dat de werken in 2027 (!) van start zullen gaan. Vanaf 2023 zullen de huurders voorrang krijgen om te verhuizen naar nieuwe sociale woningen in Neder-Over-Heembeek of Haren. Wanneer gemeenteraadslid Dhont repliceert komt voorzitster Temmerman tussen met de mededeling dat mevrouw

Dhont het reglement niet respecteert. Ze grijpt in door haar microfoon te laten afsluiten.

De gemeenteraadszitting van 31 januari begint met één minuut stilte ter ere van de net overleden voormalig Brussels burgemeester Freddy Thielemans. Alle gemeenteraadsleden krijgen de gelegenheid om hem eer te bewijzen. Zijn meertaligheid, belezenheid, humor komen veelvuldig aan bod. Voorzitster Liesbet Temmerman brengt een hommage in haar beste Brussels. Ze maakt, samen met haar buurvrouw Amélie, een virtuele wandeling naar "d'aa met", waarbij ze zijn kwaliteiten bespreken: "Quel ket ce peï, on avait tous un boontje pour lui, un chique type". Gemeenteraadslid Riet Dhont heeft bij wijze van eerbetoon diezelfde dag

FREDDY_THIELEMANS - ©MICHIEL HENDRYCKX

een koffie gedronken in zijn stamcafé "le saint d'hic" op het Rouppeplein. Samen met de uitbaatster van het café en een van zijn beste vrienden haalde ze herinneringen op. Ze vertelt dat in 2009, in volle regularisatiecampagne van mensen zonder papieren, er overal hongerstakingen plaats vonden. Zijzelf en andere sympathisanten wilden hun solidariteit betuigen door zelf ook in hongerstaking te gaan. Ze dacht hiervoor aan het Martelaarsplein. Op 20 juli, de avond van "bal national" op het Vossenplein, heeft ze er alle cafés bezocht, en ja, in één ervan burgemeester Freddy Thielemans gevonden. Ze vroeg hem de toelating om vanaf de volgende dag het Martelaarsplein te bezetten, er te slapen, en in hongerstaking te gaan. En hij stemde toe. Geëmotioneerd voegt

ze eraan toe: "Mochten we samen kunnen zingen, zou ik het lied van Angèle "Bruxelles je t'aime" voorstellen". Plots verschijnt gemeenteraadslid Bertin Mampaka (CDH) in beeld. Hij brengt een hoogst persoonlijk eerbetoon aan voormalig burgemeester Thielemans. Hij vertelt dat hij sinds 2001 deel uitmaakt van de gemeenteraad. Bijna negen jaar was hij schepen in het college van burgemeester Thielemans. Op een dag zei deze tegen hem: "Bertin, de geesten zijn nog niet rijp voor een zwarte man als schepen in Brussel" en voegt eraan toe "ik herhaal"...In die omstandigheden zegt hij aanvaard, gecoacht en gebriefd te zijn door Freddy Thielemans. Op de dag van de eedaflegging had de burgemeester hem meegedeeld dat, in een meerderheid van 29 gemeente-

raadsleden, er slechts 22 een positieve stem voor hem zouden uitbrengen. De heer Mampaka concludeert dat er democraten in de gemeenteraad geweigerd hebben voor hem te stemmen wegens zijn huidskleur. Hij vervolgt met "Thielemans heeft mij aanvaard, hij was een eerlijke man". En dan richt hij zich tot huidig burgemeester Philippe Close (PS), toenmalig kabinetschef van de burgemeester: "Ik mis de momenten van bijzondere intimiteit die wij samen met Freddy beleefd hebben in Kigali, Kinshasa en Montréal. Hij eindigt zijn betoog met de woorden: "Ik heb geluk gehad schepen te kunnen worden bij deze man".

Mireille Willem

BERICHTJES VAN HIER EN GINDER

OP STAP MET BRUKSELBINNENSTEBUITEN

Gidsenorganisatie Brukselbinnenstebuiten heeft dit voorjaar een uitgebreid aanbod aan stadsverkenningen: een fietstocht langs het Westelijk Ringspoor, bezoeken aan oude spoorwegemplacements die een nieuwe functie krijgen, bustours en wandelingen in verschillende tuinvijken. En naar de serres van Laken, daar gaat Bruksel gewoon te voet naartoe! Wilt u het liefst

in het centrum van de stad blijven? Verken dan op 7 mei de rustige hoekjes van de boven- en benedenstad, tijdens de wandeling 'In de luwte' (zie foto). Raadpleeg brukselbinnenstebuiten.be voor het aanbod van tours voor individuen of groepen. Of ga alleen op pad met de Doe-het-zelfwandelingen van Bruksel en Muntpunt, te downloaden via utinbrussel.be/wandelingen.

HET PACHECO INSTITUUT LIGT OP DE ROUTE VAN DE WANDELING 'IN DE LUWTE' (© SIEN VERSTRAETEN)

VROUWENLENTE | PRINTEMPS DES FEMMES

brussel | vrouwenlentebrussel.be | vrouwenlentebrussel.be | www.gidsbruksel.be

COLOFON

Werkten aan dit nummer mee:

Eva Wilsens, Hanne De Nil, Salwa Achabouch, Maya Wilsens, Marcel Rijdams, Stefan Moens, Mireille Willems, Charles Six, Alexandra Haven, Johanna Jacobs, Rik Jellema en Melani Purnomo Widagdo

Foto's: De Markten en ingezonden

Lay-out en druk:

Drukkerij Atlanta Schaffen

Oplage: 4.500

Advertentiewerving:

De Markten, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be

Verantwoordelijke uitgever:

Isolde Boutsen

De Vijfhoek is het maandblad van De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be, www.demarkten.be, www.facebook.com/demarkten.brussel 0448.654.692 RPR Brussel

Wie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woont, kan De Vijfhoek gratis ontvangen.

Woont u buiten Brussel?

Dan krijgt u De Vijfhoek door € 12,50 over te schrijven op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 met de vermelding van 'Abonnement De Vijfhoek'.

Wist je dat je al onze publicaties ook online kan bekijken?

Surf naar www.demarkten.be/publicaties. Wil je onze e-nieuwsbrief ontvangen? Mail naar demarkten@demarkten.be of schrijf je in op www.demarkten.be.

De Markten respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je De Vijfhoek toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum De Markten en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via demarkten@demarkten.be of De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.demarkten.be/uw-privacy.

Met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De Markten maakt deel uit van N22, het netwerk van de 22 Brusselse gemeenschapscentra.

Steun De Vijfhoek:

Uw steun blijft welkom op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 van De Markten met vermelding 'steun De Vijfhoek'. Dank aan Michel Georges

Voor het mei-juni nummer van De Vijfhoek zijn teksten en aankondigingen welkom tot uiterlijk 10 april, Advertentiewerving: De Markten, 02 512 34 25, demarkten@demarkten.be

De redactie behoudt zich het recht voor om teksten in te korten of aan te passen.

Openingsuren onthaal:

maandag tot vrijdag van 9u tot 20u, vrijdag van 9u tot 17u en zaterdag van 9u tot 13u (behalve tijdens de schoolvakanties). Het onthaal van De Markten is gesloten op zondag.